

ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้
โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
เพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา*

CAUSAL FACTORS AND PREVENTION GUIDELINE OF ABUSIVE
BEHAVIOR TO USING A SMARTPHONE OF COLLEGIAN IN YASOTHON
BUDDHIST COLLEGE FOR SELF CONTROL BY THE BUDDHIST WAY

วรเชษฐ์ โทอิน

Worachet Tho-un

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

Mahamakut Buddhist University Yasothon Buddhist Collage, Thailand

E-mail: worachet031973@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา โดยมุ่งเน้นที่การคาดหวังต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ การรับรู้ การเรียนรู้และ การยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และทัศนคติต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีจาก 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย และสาขาวิชาการปกครอง จำนวน 400 รูป/คน การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ จำนวน 30 รูป/คน ตามแนวคิดและกระบวนการวิธีของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.89 มีความน่าเชื่อถือในระดับสูง สถิติที่วิเคราะห์ผล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยประมวลผลข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 18-25 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ทำงานในท้องถิ่นและมีรายได้ประจำ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,100-20,000 บาท การคาดหวังต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือมีความสำคัญอยู่ในระดับ

* Received 11 November 2019; Revised 22 December 2019; Accepted 31 December 2019

มาก การรับรู้ การเรียนรู้ และการยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ทักษะคิดต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุในการใช้โทรศัพท์มือถือ ได้แก่ การคาดหวัง การรับรู้ การเรียนรู้ การยอมรับ และทักษะคิดต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทางโทรศัพท์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรูปแบบการครองตนตามหลักธรรมในพุทธศาสนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยเชิงสาเหตุ, แนวทางป้องกัน, พฤติกรรมอันไม่เหมาะสม, การใช้โทรศัพท์มือถือ, การครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา

Abstract

This research aims to 1) To study the causal factors and prevention guideline of abusive behavior to using a smartphone of collegian in yasothon Buddhist collage for self-control by the buddhist way with an emphasis on expectations for the use of online social networks, awareness, learning and acceptance of online social networking applications and acceptance of use of online social networks and the attitude towards using online social networks via mobile phones. This research is a quantitative research. The sample group used in the research was a group of undergraduate and graduate students that waiting to receive a degree from 3 subject areas, namely religion and philosophy. Thai language teaching program and the political science program by 400 people. The reliability testing of 30 persons in accordance with Cronbach's concepts and procedures yielded a reliability of 0.89. The results were analyzed using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation and quantitative data analysis. The method used to find the multiple regression coefficient. data were processed from statistical computer program.

The results indicated that:

Most of the respondents are female, aged between 1 -25 years old, they have a bachelor's degree. most have local jobs and have permanent income. and the average monthly income is 10,100-20,000 baht. The expectation of using social networks via mobile phones is of high importance. perception, learning,

and acceptance of social network usage are of high importance. The attitude towards using online social networks is of high importance. and telephone usage behavior via online social networks of undergraduate students. There is a high level of importance. The hypothesis test found that The causal factors in using mobile phones include expectations, perceptions, learning, acceptance, and attitudes towards online telephone social network usage that affects online social network behavior of students at Yasothon Buddhist College there is a positive relationship with the way of self-ownership according to the principles of Buddhism. with a statistical significance of 0.05

Keywords: Causal Factors, Prevention Guideline, Inappropriate Behavior, To Using A Smartphone, Self-Control By The Buddhist Way

บทนำ

ในสังคมยุคปัจจุบันนับว่าเป็นยุคของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับชั้นทางสังคมได้มีการติดต่อสื่อสารกันผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ (application) ไม่ว่าจะเป็น facebook ที่มีไว้สำหรับแชร์หรือโพสต์ข้อความ ข่าวสาร คลิปวิดีโอ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมถึงการสนทนาแบบแชท (chat) หรือการสื่อสารทาง line เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นการสื่อสารที่เหมาะสมสำหรับการพูดคุยสนทนากันทั้งแบบเห็นหน้ากันและไม่เห็นหน้ากัน ยิ่งไปกว่านั้นเรายังสามารถแชท (chat) ได้ตลอดเวลาหรือจะโทรผ่านไลน์ (line) ก็สะดวกยิ่งขึ้น หรือจะเป็นการแสดงกิจกรรมบางอย่างผ่านระบบ instagram เป็นต้น application เหล่านี้ ถือว่าเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีประโยชน์มากสำหรับชีวิตในยุคปัจจุบันที่ทำให้การติดต่อสื่อสาร สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถสนทนาระหว่างบุคคลกับบุคคลหรือการสนทนาแบบกลุ่มได้ สามารถสื่อสารข้อความต่าง ๆ และรับทราบข้อความพร้อมกันทุกคนได้อย่างกว้างขวาง ถือว่ามีประสิทธิภาพอย่างมาก โดยเฉพาะในยุคที่มี 4 G (fourth-generation wireless) สามารถทันเหตุการณ์ข่าวสารบ้านเมืองต่าง ๆ โดยไม่ต้องรอข่าวจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถรับรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อย่างทันทั่วถึง (พัชรภรณ์ ไกรชุมพล, 2555)

กระแสนิยมในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) เข้ามาเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ชีวิตของแต่ละคนไม่มากนักน้อย มีบทบาทในชีวิตมากขึ้นไม่ว่าเป็นวัยรุ่น เช่น นักเรียน นักศึกษาซึ่งได้รับอิทธิพลจากการใช้โทรศัพท์มากที่สุดและขาดสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นตอนกิน เที่ยว หรือก่อนนอน ทุกเวลาจะต้องมีการอัปเดต (update) การใช้ชีวิตประจำวันอยู่เสมอ ๆ จากข้อมูลการสรุปสถิติผู้ใช้ Social Media ในชีวิตประจำวันของคน

ไทยในปี 2559 ในงาน “Thailand Social Awards 2016” พบว่า facebook มีจำนวน 41 ล้านคน โตขึ้นจากเดิมร้อยละ 17 คิดเป็นร้อยละ 60 ของประชากรไทย และการใช้ face book สัดส่วนเพศ ชาย : หญิง อยู่ที่ 21 : 20, line มีจำนวน 33 ล้านคน twitter มีจำนวน 5.3 ล้านคน สูงขึ้นมา 1.2 ล้านคน โตขึ้นร้อยละ 18 และ instagram มีผู้ใช้ถึง 7.8 ล้านคน โตขึ้นร้อยละ 74 มี User ใหม่เพิ่ม 1 ล้านราย มีคนหลายช่วงอายุที่เป็นใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น กลุ่ม Gen - Z ใช้เพื่อเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ผ่านเกมออนไลน์ กลุ่ม Gen - Y และ Gen - D (digital) ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนและเพื่อความบันเทิง กลุ่ม Gen - X เป็นผู้ใหญ่วัยทำงานที่ใช้สำหรับการค้นคว้าหรือใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน เช่นการสื่อสารการตลาด เป็นต้น (IT24Hrs - ไอที 24 ชั่วโมง by ปานระพี, 2560)

คนรุ่น Gen - X ย่อมาจากคำว่า “Generation X” เป็นคนที่มีอายุราว 38-52 ปี เป็นผู้ใหญ่ที่อยู่ในวัยทำงานที่มีความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ชอบการเรียนรู้ เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ได้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ซึ่ง Gen- X มีความต่างของช่วงอายุกับวัยรุ่นไม่มากนัก จึงทำให้การเรียนรู้ การรับรู้ และการยอมรับเป็นไปโดยง่าย เนื่องจากคน Gen - X อยู่ในวัยที่อาจเป็นพ่อแม่ของคน Gen - y จึงทำให้มีการปรับตัวให้เข้ากับยุคเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ โดยอาจผ่านคนรุ่น Gen-y ที่ชื่นชอบการใช้เครือข่ายออนไลน์เป็นประจำอยู่แล้ว อาจเข้ามาช่วยในเรื่องการปรับตัว การแนะนำใช้ หรือการทำให้อยากลองใช้เครือข่ายออนไลน์ ทำให้คนรุ่น Gen - X เริ่มมีการเรียนรู้พัฒนาตนเองให้เข้ากับยุค Social มีการติดต่อสื่อสารพูดคุย แชร์ (share) ข่าวสารจากเครือข่ายออนไลน์ รวมถึงเรื่องงานโดยการปรับเปลี่ยนการส่งงาน ส่งงาน คอยงาน ประชุม เครื่องมือทางการตลาด การค้นหาความรู้ผ่านแอปพลิเคชัน (application) ต่าง ๆ และปฏิเสธไม่ได้ดีกว่าบริษัทต่าง ๆ เริ่มให้ทุกคนโหลดแอปพลิเคชัน (application) เหล่านี้ไว้ติดต่อสื่อสารคุยงานมากกว่าใช้ e-mail เหมาะสำหรับการใช้งานที่เป็นทางการ การใช้แอปพลิเคชัน (application) เหล่านี้ มักเป็นงานที่เร่งรีบเพราะได้รับการตอบกลับที่รวดเร็วทันใจมาก นับได้ว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) มีความสำคัญในคนรุ่น Gen - X เช่นเดียวกับวัยรุ่น (ปณิชา นิติพรมงคล และคณะ, 2555)

จากการสำรวจความคิดเห็นและการสอบถามจากนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ ยโสธร ถึงการใช้และการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาทุกชั้น/ปี พบว่า นักศึกษาทุกรูป/คน มีโทรศัพท์มือถือทั้งหมดทุกรูป/คน และมักจะขาดการใช้โทรศัพท์ไม่ได้เลย โทรศัพท์มือถือจึงนับว่าเป็นปัจจัยที่ 6 ของปัจจัยพื้นฐานไปเสียแล้ว นักศึกษามักจะชอบเล่นโทรศัพท์แม้กระทั่งขณะที่มีการบรรยายในชั้นเรียนหรือร่วมงานกิจกรรมต่าง ๆ และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่อาจารย์ผู้บรรยายไม่อนุญาตให้นักศึกษาใช้โทรศัพท์ได้ นักศึกษาจะแสดงออกถึงอาการวิตกกังวล มีความกระวนกระวายใจ มีความรู้สึกเบื่อหน่าย เป็นต้น โดยแสดงออกผ่านการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ (symbolic communication) หรือแสดงภาษาท่าทาง (body

language) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงออกทางสีหน้าท่าทางที่ไม่พึงพอใจ การนั่งเฉยไม่สนใจฟังการบรรยาย รวมทั้งการมีพฤติกรรมที่ไม่อยากเรียน เป็นต้น

วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่สำคัญ คือการผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นกำลังคนที่มีคุณค่าในสาขาวิชาการต่าง ๆ โดยการส่งเสริมและมุ่งเน้นพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งการนำทฤษฎีทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้ เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดพัฒนาการที่ก้าวหน้า สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิตสามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพได้อย่างมีความสุขและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน และการที่จะพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง คือ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนพลัง การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุผล จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

ดังนั้น ผู้ทำวิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา” เพื่อให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษาและผู้ปกครอง เป็นต้น ได้รับรู้สถานการณ์ความจริงในสังคมปัจจุบัน และสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหรือการต่อยอดทางวิชาการและการบริหารจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาสื่อ การสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์ และสามารถนำไปพัฒนาช่องทางในการติดต่อกับผู้บริโภค (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง) ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการติดตามข้อมูลข่าวสาร สารประโยชน์ การประกอบอาชีพ และกิจกรรมต่าง ๆ ในวิถีชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและหาแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธรที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งประกอบด้วย ประชากร (population) และกลุ่มตัวอย่าง (sample) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลผลข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม และการทดสอบสมมุติฐาน (hypothesis) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่กำหนดขึ้น ดังนี้

1. พื้นที่ในการวิจัย (research area) คือ วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ โดยการศึกษาที่ครอบคลุมใน 3 สาขาวิชา ที่เปิดทำการเรียนการสอน คือ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย และสาขาวิชาการปกครอง

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) คือ นักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 400 รูป/คน

3. ข้อมูล (data) ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยอาศัยเครื่องมือที่มีความเหมาะสมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องหรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูล 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เน้นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมาจากแหล่งที่สามารถอ้างอิงได้และมีความน่าเชื่อถือได้แก่ (1) ตำรา หนังสือ เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (2) เอกสาร บทความวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย (3) วารสารและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการทั้งที่ใช้ระบบเอกสารและระบบออนไลน์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล (research tools) คือ แบบสอบถาม (questionnaire)

5. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม (questionnaire) โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาตอบวัตถุประสงค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยโดยเสนอผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ ความเชื่อมั่นและความถูกต้องของเนื้อหา พร้อมทั้งการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือการหาค่า IOC. (index of item-objective congruence)

6. ปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ พร้อมทั้งนำเครื่องมือ (แบบสอบถาม) กลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีบริบทใกล้เคียงกัน คือ กลุ่มนักศึกษาในวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน เพื่อตรวจสอบ ความเข้าใจภาษาและคำชี้แจงต่าง ๆ ของแบบสอบถาม และวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามคือค่าความเที่ยง

(reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ดวงดาว ทองผ่อง, 2545) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.89 (ภาคผนวก)

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล (data collecting) ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยภาคสนาม โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 400 ชุด ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง พร้อมทั้งการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับคืนที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ จำนวน 400 ชุด

9. การวิเคราะห์ข้อมูล (data analysis) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของประเด็นคำถามต่าง ๆ ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล ในกรณีที่จำนวนแบบสอบถามขาดความสมบูรณ์จำนวนเท่าใด ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และแจกแบบสอบถามเพิ่มเติมจำนวนเท่าที่ขาดไป และดำเนินการตามขั้นตอนการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

9.1 ข้อมูลส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (percentage)

9.2 ข้อมูลส่วนที่ 2 – 5 เป็นข้อคำถามระดับความคิดเห็นต่อการวิจัย ในประเด็นต่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ถดถอยด้วยวิธี (Multiple liner regression analysis)

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative research) สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ โดยเลือกใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นและได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร (population) ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร ชั้นปีที่ 1-4 ที่ใช้โทรศัพท์ มาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ จำนวน 400 รูป/คน และผู้วิจัยได้ใช้ประชากรที่เป็นนักศึกษาทั้งหมด 400 รูป/คน ในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากวิทยาลัยศาสนศาสตร์ เป็นวิทยาลัยขนาดเล็กที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นให้ครอบคลุมนักศึกษาทุกรูป/คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ตัวแปรอิสระ (independent variables) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการคาดหวังต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ 2) ด้านการรับรู้ และยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 3) ทศนคติและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทางโทรศัพท์ และตัวแปรตาม (dependent variables) คือ พฤติกรรม

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาและแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการ
การใช้โทรศัพท์เพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ ตำบลทุ่งแต อำเภอมือง จังหวัดโยธธ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและหาแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุ คือนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจจากการใช้โทรศัพท์ผ่านเครือข่ายออนไลน์ในระบบ line, facebook, Youtube มากที่สุด สำหรับเหตุผลที่เข้าใช้สังคมออนไลน์ คือเพื่อติดต่อกับบุคคลที่รู้จัก เพื่อค้นหาเพื่อน เพื่ออัพเดทสถานภาพ ข้อมูลส่วนตัว รูปภาพ ผลงาน และการติดตามข่าวสารศิลปิน ดารา บุคคลที่มีชื่อเสียง และโฆษณาการเชิญชวนให้บุคคลอื่นซื้อสินค้าหรือการบริการขาย-ส่งสินค้าออนไลน์ (e-commerce) โดยที่นักศึกษาส่วนมากจะมีเพื่อนในเครือข่ายสังคมออนไลน์ประมาณ 101 - 200 คน ส่วนด้านแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้โทรศัพท์มือถือที่อาจจะเป็นอันตรายต่อตนเองและสังคมหรือ ครอบครัว นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงทัศนคติว่าควรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น หลักกาลามสูตร หลักฆราวาสธรรม หลักสังคหวัตถุ 4 และหลักธรรมอันทำให้งาม (ขันติและโสรจจะ) เป็นต้น มาเป็นเครื่องเตือนสติ มีการยับยั้งชั่งใจต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับรู้จากสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ สามารถแยกสิ่งที่เป็นคุณเป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่นได้ การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ควรคำนึงถึงหลักการให้เกียรติผู้อื่น การซื้อ-ขายสินค้าหรือการให้บริการส่งสินค้าออนไลน์ (e-commerce) นักศึกษาต้องรู้จักประมาณตนและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ เพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการรับรู้ การเรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษวิทยาลัย ศาสนศาสตร์โยธธ ชั้นปีที่ 1-4 มีระดับความคิดเห็นโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$) และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยพบว่า มากที่สุด คือ ด้านการรับรู้ ($\bar{X}=3.73$) ด้านการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.73$) และด้านการยอมรับ ($\bar{X}=3.56$) ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการรับรู้ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า มากที่สุด คือรับรู้ รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ($\bar{X}=3.98$) รองลงมา คือ

ทราบถึงคุณประโยชน์/โทษในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X}=3.76$) และรับรู้วิธีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X}=3.71$) ตามลำดับ

2. ด้านการเรียนรู้ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า มากที่สุด คือ ท่านสามารถเรียนรู้การสมัครเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X}=3.93$) รองลงมา คือ ท่านสามารถเรียนรู้และลองใช้เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันใหม่ ๆ และท่านสามารถเข้าใจและนำมาประยุกต์ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เข้ากับชีวิตประจำวัน ($\bar{X}=3.83$) และท่านสามารถเรียนรู้วิธีใช้งานในเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ($\bar{X}=3.58$) ตามลำดับ

3. ด้านการยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า มากที่สุด คือ ท่านค้นหาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันใหม่ ๆ ($\bar{X}=3.87$) รองลงมา คือ ท่านยอมรับประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X}=3.66$) และใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อย ๆ ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

ส่วนการรับรู้หลักธรรมเพื่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา พบว่า การรับรู้แนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้อินเทอร์เน็ตมีถ้อยของนักศึกษาที่มีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น หลักกาลามสูตร ขรวาจาธรรม หลักสังคหวัตถุ 4 และหลักธรรมอันห้าประการ (ขันติและโสรัจจะ) เป็นต้น มีระดับความคิดเห็นโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุด คือ ท่านมีการยับยั้งชั่งใจต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับรู้จากสื่อสังคมออนไลน์ มีวิจารณญาณ แยกสิ่งที่เป็นคุณ เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่นได้ ($\bar{X}=3.86$) รองลงมา คือ เมื่อท่านต้องการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ท่านคำนึงถึงหลักการให้เกียรติผู้อื่นเป็นอันดับแรกเสมอ ($\bar{X}=3.85$) และท่านซื้อสินค้าหรือบริการผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างรู้จักประมาณตนและแนะนำผู้อื่นได้ ($\bar{X}=3.76$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผลการวิจัย พบว่า ด้านข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ของนักศึกษา คือ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 400 รูป/คน เป็นเพศหญิงจำนวน 266 คน เพศชาย จำนวน 134 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยที่นักศึกษาส่วนใหญ่จะเข้าใช้เครือข่ายออนไลน์ที่บ้าน รองลงมาคือที่มหาวิทยาลัย ร้านอินเทอร์เน็ตและที่ห้างสรรพสินค้า ช่วงเวลาที่เข้าใช้เครือข่ายออนไลน์มากที่สุดคือช่วงเวลาระหว่าง 16.01 - 20.00 น.

และผลการวิเคราะห์ถดถอยด้วยวิธี (Multiple Liner regression Analysis) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple Linear Regression Analysis พบว่า พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา

วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ทุกตัวแปร มีค่ามากกว่า 0.1 (MENARD, 1995) และค่า VIF ทุกตัวแปรมีค่าน้อยกว่า 10 (Lind, D.A. Marchal W.G. & Wathen S.A., 2010) แสดงว่า ตัวแปรอิสระ (independent variables) ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) = 0.754 แสดงว่า ด้านการคาดหวัง ด้านการรับรู้ การเรียนรู้และการยอมรับ และด้านทัศนคติ มีผลต่อพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มีอยู่ในระดับมาก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูงเข้าใกล้ 1 ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R -Squared) = 0.549 แสดงว่า ด้านการคาดหวัง ด้านการรับรู้ การเรียนรู้และการยอมรับ และด้านทัศนคติที่มีผลต่อการพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ คิดเป็นร้อยละ 54.9 ตัวแปรอิสระ (independent variables) 3 ด้าน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา ได้ร้อยละ 54.9 ที่เหลืออีกร้อยละ 45.1 เป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรอื่น ๆ ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.928 ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5-2.0 นั้น แสดงว่า ความคลาดเคลื่อนแต่ละตัวยังมีความสัมพันธ์กันอย่างมากในเชิงบวก แบบจำลองมีความเหมาะสมเนื่องจากไม่เกิดปัญหา Autocorrelation การทดสอบโดยการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุขั้นตอน (Multiple linear regression) ปรากฏค่า Sig. = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระ (independent variables) อย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถทำนายผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (dependent variables) คือ พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ สรุปได้ว่า ความคาดหวัง การรับรู้ การเรียนรู้และการยอมรับ และทัศนคติมีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวัง ทัศนคติและพฤติกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทำให้ผลงานวิจัยในครั้งนี้เป็นภาพบวกและนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจจากการใช้โทรศัพท์ผ่านเครือข่ายออนไลน์ในระบบ line, facebook, Youtube มากที่สุด โดยมีเหตุผลคือเพื่อติดต่อกับบุคคลที่รู้จัก ค้นหาเพื่อน การอัพเดทสถานภาพ ข้อมูลส่วนตัว รูปภาพ ผลงาน การติดตามข่าวสารบุคคลที่มีชื่อเสียง และการโฆษณาการเชิญชวนให้บุคคลอื่นซื้อสินค้าหรือการบริการขาย-ส่งสินค้าออนไลน์ (e-commerce) มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคนเราเมื่อต้องการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นจะเลือกใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโทรศัพท์มือถือเป็นอันดับแรก เช่น facebook, line และต้องการความบันเทิงหรือผ่อนคลาย

จะเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกครั้ง เพราะมีความสะดวก รวดเร็ว และการชื่นชอบส่วนตัว ซึ่งได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอมิกา เหมมินทร์ ที่อธิบายว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในเรื่องประสบการณ์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้อย่างน้อยที่สุด ช่องทางที่ใช้อย่างน้อยที่สุด ความถี่ในการใช้ต่อวัน ช่วงเวลาที่ใช้ระยะเวลาที่ใช้ต่อวัน และของวัตถุประสงค์ที่ใช้งานออนไลน์ จะมีความสัมพันธ์กับ คุณสมบัติของสื่อ แหล่งสื่อ ความสะดวก รวดเร็ว ของระบบออนไลน์ และความชื่นชอบส่วนตัวที่ชอบมากที่สุด (เอมิกา เหมมินทร์, 2556) และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรภรณ์ ไกรชุมพล ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสร้างชื่อเสียง กรณีศึกษา Youtube มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีทัศนคติเชิงบวกต่อ Youtube และมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยเฉพาะ Youtube อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากทัศนคติที่มีต่อ Youtube ว่า สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้และเนื่องจากอัตราการเติบโตของจำนวนผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสื่อสารทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศสูงขึ้น ทำให้กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมการปรับตัวให้ทัดเทียมตามสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย พฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบของการจัดทำคลิปวิดีโอที่กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จัดทำขึ้นมาเป็นประเภทเพื่อความบันเทิง โดยแนวโน้มในอนาคต พบว่า ผู้คนในสังคมจะให้ความสำคัญต่อการสื่อสารผ่าน Youtube เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ Youtube เป็นเครื่องมือในการสร้างความสำเร็จทั้งในด้านชื่อเสียง รายได้ หรือทำการประชาสัมพันธ์ทางการตลาดของกลุ่มธุรกิจ (พัชรภรณ์ ไกรชุมพล, 2555)

2. การรับรู้ การเรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษามี การรับรู้ การรู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์ (online) เว็บไซต์ (website) หรือ แอปพลิเคชัน (application) ต่าง ๆ เป็นอย่างดี การคุ้นเคยกับเทคโนโลยีทำให้เข้าใจถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ (online) ได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ เกวรินทร์ ละเอียดดินันท์ เรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคทางออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20-29 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท ใช้เวลาในการอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยวันละ 1-3 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เคยตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เนื้อหาประเภทหนังสือนวนิยาย และเคยตัดสินใจซื้อหนังสือผ่านระบบออนไลน์ และสื่อออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ คือ Dek-d.com โดยราคาเฉลี่ยของหนังสือที่เลือกซื้อในแต่ละครั้งราคาประมาณ 100-300 บาท สถานที่ที่ผู้บริโภคใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) มากที่สุดคือที่บ้าน และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีด้านการนำมาใช้

งานจริงส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ด้านทัศนคติที่มีต่อสื่อออนไลน์ การยอมรับเทคโนโลยีด้านความง่ายในการใช้งาน พฤติกรรมผู้บริโภคด้านความบันเทิงทางออนไลน์ ด้านการรับรู้และการยอมรับเทคโนโลยี ด้านความตั้งใจที่จะใช้ตามลำดับ โดยร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 47.10 ในขณะที่การยอมรับเทคโนโลยีด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ ด้านการรับรู้ถึงความเสี่ยง ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้และพฤติกรรมผู้บริโภค ด้านอารมณ์ และด้านความต่อเนื่องไม่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (เกวรินทร์ ละเอียดดินันท์, 2557) และสอดคล้องกับการผลศึกษาวิจัยของ อารี ลีอกลาง ที่พบว่า การคาดหวังต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์คือการคาดคะเน การคาดการณ์ หรือประมาณการด้านผลลัพธ์ต่าง ๆ ของการใช้สื่อออนไลน์ไว้ล่วงหน้าก่อน ความคาดหวังต่อผลลัพธ์และคุณค่าของผลลัพธ์จากการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับความสะดวก รวดเร็ว และการชื่นชอบส่วนตัวของผู้ใช้งานออนไลน์ (อารี ลีอกลาง, 2555) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมิกา เหมมินทร์ ที่พบว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบของเว็บไซต์ (website) ที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์เสมือนที่โยงใยให้บุคคลที่มีเรื่องที่สนใจเหมือนกันมาพูดคุยกัน สามารถเชื่อมโยงระหว่างบุคคลอีกบุคคลหนึ่งได้ เป็นการสร้างเครือข่ายสังคมสำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต การเขียน และอธิบายความสนใจ กิจกรรมที่ได้ทำ และเชื่อมโยงกับความสนใจหรือกิจกรรมของผู้อื่น ในบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์มักจะประกอบไปด้วย การแชท (chat) ส่งข้อความ ส่งอีเมล วิดีโอ เพลง การอัปโหลดรูป เป็นต้น โดยแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยม ได้แก่ facebook, line, twitter และ instagram และยังสามารถเชื่อมโยงการสื่อสารภายในองค์กรและภายนอกองค์กรเข้าด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องประสบปัญหาการบิดเบือนข้อความและยังรวดเร็ว ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ (เอมิกา เหมมินทร์, 2556) และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครเดช ปิ่นสุข เรื่องการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์ และส่วนประสมการตลาดในมุมมองของลูกค้าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ (e-Satisfaction) ในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ 1) การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการรับรู้ถึงความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ประโยชน์ 2) คุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านความน่าเชื่อถือและด้านความเป็นส่วนตัว และ 3) ส่วนประสมการตลาดในมุมมองของลูกค้า

ด้านความต้องการเฉพาะของลูกค้าและด้านความสะดวกในการใช้งาน โดยร่วมกันพิจารณาความพึงพอใจในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 56 ในขณะที่คุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านการตอบสนองความต้องการและด้านการเข้าถึงการให้บริการ ส่วนประสิทธิภาพในตลาดในมุมมองของลูกค้าด้านการจัดองค์ประกอบ และด้านช่องทางในการสื่อสาร ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (อัครเดช ปิ่นสุข, 2557)

3. พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ ยโสธร สรุปได้ว่า ความคาดหวัง การรับรู้ การเรียนรู้และการยอมรับ และทัศนคติมีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษามีการรับรู้ รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์ (online) เว็บไซต์ (website) หรือแอปพลิเคชัน (application) ต่าง ๆ เป็นอย่างดี การคุ้นเคยกับเทคโนโลยีทำให้เข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ (online) ได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรวรรณ แซ่จ้าว เรื่องอิทธิพลของทัศนคติและความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (internet) ที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจวางแผน การท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 282 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 24-29 ปี วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานภาพโสด อาชีพพนักงาน บริษัทเอกชน และรายได้ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) ทัศนคติต่อแหล่งข้อมูลของสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ทั้ง 3 แหล่งข้อมูล ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านคนดังข้ามคืน การประชาสัมพันธ์ผ่านภาพเสมือนและการประชาสัมพันธ์ผ่านบุคคลที่มีอิทธิพลด้านการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับรู้สื่อข่าวสารโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ 2) ทัศนคติต่อแหล่งข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ ของสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลกับพฤติกรรมการวางแผนการตัดสินใจท่องเที่ยวโดยการประชาสัมพันธ์ผ่านภาพเสมือนนั้นมีค่าอิทธิพลพฤติกรรมการวางแผนการตัดสินใจท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือการประชาสัมพันธ์ผ่านบุคคลที่มีอิทธิพลด้านการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ผ่านคนดังข้ามคืน โดยลำดับ 3) ความรู้สึกพึงพอใจจากการเปิดรับรู้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (online) มีอิทธิพลกับพฤติกรรมการวางแผนการตัดสินใจท่องเที่ยวโดยตัวแปรด้านรูปแบบความน่าสนใจ มีค่าขนาดอิทธิพลกับพฤติกรรมการวางแผนการตัดสินใจท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือตัวแปรด้านการเข้าถึงข้อมูลและความถูกต้องของเนื้อหา (วีรวรรณ แซ่จ้าว, 2557)

ส่วนแนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้โทรศัพท์มือถือนั้น นักศึกษามีทัศนคติต่อการครองตนและป้องกันภัยอันตรายโดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น

หลักกาลามสูตร ขรวาธรรม หลักสังคหวัตถุ 4 และหลักธรรมอันทำให้งาม (ขันติและโสรจจะ) เป็นต้น ว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากต่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น การยับยั้งชั่งใจต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับรู้จากสื่อสังคมออนไลน์ มีวิจารณ์ญาณแยกสิ่งที่เป็นคุณ เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่นได้ การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ต้องคำนึงถึงหลักการให้เกียรติผู้อื่นเป็นอันดับแรกเสมอ และการซื้อสินค้าหรือบริการผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างรู้จักประมาณตนและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

สรุป

1. นักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายออนไลน์ที่บ้าน มหาวิทยาลัย ร้านอินเทอร์เน็ต และห้างสรรพสินค้าช่วงเวลา 16.01-20.00 น. ผ่านระบบ line, facebook ส่วนเครือข่ายที่ใช้มากที่สุดคือ facebook, line, Youtube เหตุผลที่เข้าใช้สังคมออนไลน์คือเพื่อติดต่อกับบุคคลที่รู้จัก ค้นหาเพื่อน อัปเดต (update) สถาน ข้อมูลส่วนตัว รูปภาพ ผลงาน และติดตามข่าวสารศิลปิน ดารา บุคคลมีชื่อเสียง และการเชิญชวนให้บุคคลอื่นซื้อสินค้าออนไลน์ นักศึกษาส่วนมากมีเพื่อนในเครือข่ายสังคมออนไลน์ประมาณ 101-200 คน

2. ปัจจัยด้านการคาดหวังต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ต้องการเป็นที่รู้จัก มีตัวตนในสังคมออนไลน์ ต้องการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการเพื่อเป็นอาชีพหรือหารายได้จาก เครือข่ายสังคมออนไลน์และต้องการค้นหาคนที่รู้จักห่างหายไปนานโดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

3. ปัจจัยด้านการรับรู้ การเรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคม คือ รับรู้รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์ เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ทราบถึงคุณประโยชน์/โทษในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และรับรู้วิธีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์, สามารถเรียนรู้การสมัครเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สามารถเรียนรู้และลองใช้เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันใหม่ ๆ สามารถเข้าใจและนำมาประยุกต์ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เข้ากับชีวิตประจำวัน และท่านสามารถเรียนรู้วิธีใช้งานในเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ

4. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ รู้สึกสนุก เพลิดเพลินในการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ รู้สึกสะดวกและง่ายในการขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้าบริการผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และทราบว่าสังคมออนไลน์มีทั้งด้านดีและด้าน

5. แนวทางป้องกันพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมต่อการใช้อินเทอร์เน็ตมีสื่อ โดยที่นักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น หลักกาลามสูตร ขรวาธรรม หลักสังคหวัตถุ 4 และหลักธรรมอันทำให้งาม (ขันติและโสรจจะ) เป็นต้น ว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากต่อการครองตนตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น การยับยั้งชั่งใจต่อสิ่งต่าง

ๆ ที่ได้รับรู้จากสื่อสังคมออนไลน์ การมีวิจารณ์ญาณ แยกสิ่งที่เป็นคุณ เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่นได้ การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ต้องคำนึงถึงหลักการให้เกียรติผู้อื่นเป็นอันดับแรกเสมอ และการซื้อสินค้าหรือบริการผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างรู้จักประมาณตนและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

6. ผลการวิเคราะห์ถดถอยด้วยวิธี (Multiple liner regression analysis) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple linear regression analysis พบว่า พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ไม่เกิดปัญหา ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการเรียนการสอนที่บูรณาการด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้นักศึกษาได้รู้จักประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์สามารถนำผลข้อมูลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการรับนักศึกษา การประชาสัมพันธ์ และการให้บริการทางวิชาการโดยผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปเป็นฐานข้อมูลในวางแผนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ การส่งเสริมการศึกษา การสอนเสริม การให้บริการวิชาการต่อนักศึกษาและการติดตามควบคุมพฤติกรรมการใช้สื่อในทางที่ผิดของนักศึกษา

1.3 คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ อาจารย์ผู้บรรยาย สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์และปรับปรุงเอกสารประกอบการสอน สื่อการสอน และการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายออนไลน์และความพึงพอใจของกลุ่มนักศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ทราบข้อมูลมากยิ่งขึ้นและเพื่อการเปรียบเทียบผลการวิจัยและคาดการณ์หรือทำนายปรากฏการณ์ด้านอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้น

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในแต่ละประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเชิงคุณภาพผสมผสานกับเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการศึกษาต่อไป

2.3 ควรศึกษาผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบที่เกิดขึ้นในสื่อสังคมออนไลน์ทุกประเภทโดยการสร้างเครือข่ายในการศึกษาวิจัย

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ใช้เครือข่ายออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ใช้ ครอบครัว คนรอบข้าง และต่อสังคมส่วนรวม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ 2560 จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ. สุริวัตร จันทรโสภา รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ให้การสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- it24Hrs - ไอที 24 ชั่วโมง by ปานระพี. (2560). *สรุปสถิติผู้ใช้ Social Media ในไทยจากงาน Thailand Zocial Awards 2016*. เรียกใช้เมื่อ 3 มีนาคม 2060 จาก <https://www.it24hrs.com>
- เกวรินทร์ ละเอียดดินันท์. (2557). การยอมรับเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคทางออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. ใน *วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ*. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ดวงดาว ทองผ่อง. (2545). สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปณิชา นิตพรมงคล และคณะ. (2555). เครือข่ายสังคมออนไลน์: แนวโน้ม ปรากฏการณ์ และจริยธรรม. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 24(46), 101-117.
- พัชรภรณ์ ไกรชุมพล. (2555). ทักษะคิดและพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสร้างชื่อเสียง : กรณีศึกษา YouTube. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีรวรรณ แซ่จ้าว. (2557). อิทธิพลของทัศนคติและความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยว. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว*. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อัครเดช ปิ่นสุข. (2557). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประสมการตลาดในมุมมองของลูกค้าที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ (E-satisfaction) ในการจองตั๋วเครื่องบินออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการ

- ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. ใน *วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ*. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อารี ลือกกลาง. (2555). ระดับความพึงพอใจและความคาดหวังในการให้บริการของบุคลากรกองประสานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา. ใน *วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เอมิกา เหมมินทร์. (2556). พฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*, 9-10(16-17), 120-140.
- Lind, D.A. Marchal W.G. & Wathen S.A. (2010). *Statistical techniques in business & economics (14th ed.)*. Boston USA: McGraw-Hill & Irwin.